

מפרט המבחן בתושבע"פ לכיתה ה' – התשע"ג (2013)

מסגרת המבחן

הנושאים שייבדקו במבחן הם אלה שיש ללמדם בכיתה ה' בבית הספר היסודי הממלכתי-דתי על-פי תכנית הלימודים המעודכנת בדינים (תשע"ב), משרד החינוך והתרבות, מינהל החינוך הדתי, המופיעה באתר המפמ"ר לתלמוד ולתושבע"פ.

כתובת האתר :

http://cms.education.gov.il/EducationCMS/Units/Mazkirut_Pedagogit/ToshbaMmd/TochnyotLimudim/TochnitPerut/TochnitH.htm

תוכן המבחן : במבחן שלושה חלקים ראשיים : (א) מעגל השנה ; (ב) מצוות בין אדם למקום ובין אדם לחברו ; (ג) מושגים ומבוא לתושבע"פ.

המקורות וספר הלימוד :

לחלקים א-ב : הרב חיים דוד הלוי, ספר קיצור שולחן ערוך מקור חיים.
לחלק ג : ביאור תוכני המושגים והחומר למבוא לתושבע"פ, נמצא באתר המפמ"ר לתלמוד ולתושבע"פ (הכתובת מופיעה למעלה).

משך המבחן : שעה וחצי (90 דקות).

עקרונות המבחן

- א. לא יותר שימוש בחומר עזר כלשהו בשעת המבחן.
- ב. במבחן ייכללו שאלות הבודקות ידע והבנה של הלכות, מושגים (מקיצור שולחן ערוך מקור חיים ומרשימת המושגים), מבוא לתושבע"פ, וכן ידיעת מספר ברכות בעל-פה לפי המפרט.
- ג. חומר המבחן מתבסס על תכנית הלימודים.
- ד. שימו לב, במבחן השנה יוצג לתלמידים מקור מקיצור שולחן ערוך מקור חיים (מהחומר הנלמד) והם יתבקשו לענות על שאלות המתבססות עליו.

הנושאים וההפניה לפרקים ולהלכות הם על-פי :
הרב חיים דוד הלוי, ספר קיצור שולחן ערוך מקור חיים

חלק	נושא	פרק	הלכה	פירוט משקל יחסי	
א. מעגל השנה	חודש אלול			כ-40%	
	<ul style="list-style-type: none"> חודש אלול הרחמים והסליחות, ערב ראש השנה 	ק	א-ג, י, יב, יד		
	<ul style="list-style-type: none"> סדר ליל ראש השנה, סימן טוב 	קא	ב, ג, ז-ט		
	ראש השנה והימים הנוראים				
	<ul style="list-style-type: none"> תקיעת שופר, תפילת מוסף 	קב	ח, יב, טו-יח, כד, כה		
	<ul style="list-style-type: none"> יום טוב שני של ראש השנה ועשרת ימי תשובה 	קג	ג, ו		
	יום כיפור				
	<ul style="list-style-type: none"> סדר ערב יום הכיפורים 	קה	ב, ג, ו		
	<ul style="list-style-type: none"> דיני תענית יום הכיפורים, דין קטנים 	קו	ד, ה, ח-י		
	סוכות				
	<ul style="list-style-type: none"> ארבעה מינים 	קי	א-ו		
	<ul style="list-style-type: none"> הושענא רבא 	קיא	יד-יח		
	<ul style="list-style-type: none"> שמיני עצרת ושמחת תורה 	קיב	א-ה		
	חנוכה				
	<ul style="list-style-type: none"> הלכות חנוכה, הדלקת הנרות, החייבים בהדלקה 	קיג	א, ה-יא, יח, כג, כד		
	ט"ו בשבט				
	<ul style="list-style-type: none"> ט"ו בשבט 	קיג	לא, לב		
	פורים				
	<ul style="list-style-type: none"> פרשת שקלים, זכור 	קיד	א, ה-ו		
	<ul style="list-style-type: none"> מגילה – קריאה, ברכות, דינים, מוקפים 	קיד	ח-י, טו, כא-כג, כח		
	<ul style="list-style-type: none"> סדר היום 	קיד	לה-לז		
	פסח				
	<ul style="list-style-type: none"> איסור חמץ, בדיקתו, ביטולו, ביעורו ומכירתו 	פד	א-ג, ה-ח, י-טז		
	<ul style="list-style-type: none"> הגעלת כלים 	פו	א-ד, טו, טז, כב		
	<ul style="list-style-type: none"> הלכות ערב פסח 	פז	ב, ד, ה		
	<ul style="list-style-type: none"> ליל הסדר 	פח	א-יג, יט, כא-כו, כט-ל, לג, לז		
	<ul style="list-style-type: none"> דיני תפילות החג 	פט	א-ג, ה-ו		
	ספירת העומר וימי ההודאה				
	<ul style="list-style-type: none"> בין פסח לעצרת 	צ	ג-ו, ח-יב		
	שבועות				
	<ul style="list-style-type: none"> תפילות, לימוד תורה ומגילת רות 	צא	א-ה, ח-ט		
	ראש חודש				
	<ul style="list-style-type: none"> דיני ומנהגי ראש חודש 	פא	ו, ח, ט, טו-יח		

התשע"ג

חמ"ד

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב, מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס 03-7632889 - rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה <http://rama.education.gov.il>

עמוד 2 מתוך 4 עמודים

חלק	נושא	פרק	הלכה	פירוט משקל יחסי	
	תענית ציבור				
	• תשעה באב ושאר תעניות	צו	א-ו, יג-טו, כה, כט		
ב. מצוות בין אדם למקום ובין אדם לחברו	ציצית ותפילה				
	• ציצית	ט	ב, ד, כו-כח		
	• הכנות לתפילת שמונה עשרה	טו	כג, כה-כט		
	• תפילת שמונה עשרה	טז	כל הפרק (כולל המבוא)		
	ברכות				
	ברכת אשר יצר, ברכה מעין שלוש, ברכת בורא נפשות, ברכת רעם, ברכת ברק, ברכת קשת			לדעת בעל-פה	
	• דברים הבאים מחמת הסעודה	לא	א-ד		
	• הלכות ברכת המזון	לז	א-ח		
	• ברכת חמשה מיני דגן	לט	א, ב, יט-כב, כד		
	• ברכה אחרונה	מג	א-ו, יג		
	• דין קדימה בברכת הפירות	מה	א-ז		
	• ברכת שהחיינו	מח	א, טו		
	• ברכות על הנסים	מט	א-ג		
	• ברכת הגומל	נ	א, ו-ח		
	• דיני ברכת הראייה	נא	ח, ד		
	• ברכות על מעשה בראשית	נב	א-ג, ט-יג		
	• ברכת אשר יצר	ג	א		
	מצוות התלויות בארץ				
	• קדושת ארץ ישראל	קלו	א-ג		
	• הלכות ערלה ורבעי	קלט	א, יב		
	• הלכות תרומות ומעשרות	קמא	ב, טז-יח		
	בין אדם לחברו				
	• יסודות השלמות במצוות – בין אדם לחברו	נה	יא, יג-יד		
	• כיבוד אב ואם	קכו	א-ח		
	• כבוד רבו	קכז	ד-ו		
	• איסור אונאה	קסב	מבוא, א, יט		
	• הלכות אבדה ומציאה	קסג	מבוא, א, ה		
	• הלכות גניבה	קסו	מבוא, א-ח		
	• הלכות גזילה	קסז	א-ד		
	• הלכות נזקי גוף	קסט	א-ג, טו		
	• הלכות צדקה	קכח	א-ג, ז		
	• ביקור חולים	קמד	א-ג, ו		

כ-40%

התשע"ג

חמ"ד

ראמ"ה: מדידה בשירות הלמידה

קריית הממשלה, דרך מנחם בגין 125, ת"ד 7222, תל-אביב, מיקוד 67102
 טל' 03-7632888, פקס 03-7632889 - rama@education.gov.il
 אתר ראמ"ה <http://rama.education.gov.il>

עמוד 3 מתוך 4 עמודים

פירוט משקל יחסי	הלכה	פרק	נושא	חלק
כ-20%			<p>רשימת מושגים (בנספח א הרצ"ב) הרחבת המושגים וביאורם: מידע נמצא באתר המפמ"ר לתלמוד ולתושבע"פ (הכתובת מופיעה למטה).</p> <p>מבוא לתושבע"פ (בנספח ב הרצ"ב) החומר למבוא לתושבע"פ נמצא באתר המפמ"ר לתלמוד ולתושבע"פ. כתובת האתר: יש לבחור בלשוניות:</p>	ג. מושגים ומבוא לתושבע"פ

נספח א - רשימת 50 מושגים

שבת: 1. כבוד שבת; 2. עונג שבת; 3. לחם משנה; 4. שלוש סעודות; 5. מלווה מלכה; 6. תוספת שבת; 7. ל"ט אבות מלאכה; 8. מוקצה; 9. עירוב חצרות; 10. תחום שבת
יום טוב: 11. מלאכת אוכל נפש; 12. חול המועד; 13. יום טוב שני של גלויות; 14. אסרו חג; 15. עלייה לרגל
ראש השנה ויום כיפור: 16. לא אד"ו ראש; 17. י"ג מידות; 18. התרת נדרים; 19. סדר העבודה
סוכות: 20. חמתה מרובה מצילתה; 21. ניסוך המים; 22. שמחת בית השואבה
חנוכה ופורים: 23. מהדרין ומהדרין מן המהדרין; 24. פורים קטן; 25. תענית אסתר; 26. תפילת על הנסים
חודש ניסן, פסח: 27. ברכת האילנות; 28. קמחא דפסחא; 29. מצה שמורה; 30. מצה עשירה
בין אדם למקום: 31. פסוקי דזמרא; 32. פרשיות קריאת שמע; 33. מודים דרבנן; 34. ברכת המצוות; 35. פדיון הבן; 36. הפרשת חלה; 37. שעטנז
בין אדם לחברו: 38. איסור רכילות; 39. לשון הרע; 40. איסור השגת גבול; 41. ארבעה שומרים
כללים במצוות: 42. מצוות עשה שהזמן גרמן; 43. אין מעבירים על המצוות; 44. זכר לחורבן; 45. זכר למקדש
תושבע"פ: 46. שישה סדרי משנה; 47. תלמוד ירושלמי; 48. תלמוד בבלי; 49. דברי סופרים; 50. ספר שולחן ערוך

נספח ב - מבוא לתושבע"פ

השתלשלות מסירת התורה ("משה קיבל תורה מסיני..."), התורה שבעל-פה מסבירה את התורה שבכתב.
תנאים: התנאים ואירועים מרכזיים בתקופתם; אופי הלימוד של התנאים; כתיבת המשנה ועריכתה; הסדרים והמסכתות; תוספתא ברייתא וספרות של התנאים; כללים בלימוד משנה; פרשני משנה במהלך הדורות עד זמננו.
אמוראים: האמוראים בארץ ישראל ובבבל; כתיבת התלמודים ועריכתם; אופי הלימוד של האמוראים; פרשני תלמוד במהלך הדורות עד זמננו.